

กระดานข้าว

งานวิจัย ใช้ได้จริง : พืชอาหาร พืชสมุนไพร

มะแว้งเครือ หรือแขว้งเคี้ย

Solanum trilobatum L.

Purple fruited pea eggplant, Thai nightshade

Family SOLANACEAE

ไม้พุ่มกิ่งเลื้อย ลำต้นและกิ่งก้านพบขนรูปดาวประปราย และมีหนามแบบตะขอแข็ง ลักษณะของหนามสั้นโค้งโคนหนา ปลายเรียวแหลมยาว 0.3-0.5 เซนติเมตร ใบเดี่ยว เรียงสลับ ก้านใบยาว 1-2.5 เซนติเมตร พบขนรูปดาวประปราย และหนามหนาแน่น แผ่นใบกว้าง 2.5-3.2 เซนติเมตร ยาว 2-3.5 เซนติเมตร รูปรีกว้าง หรือรูปไข่ ส่วนใหญ่มีลักษณะ ไม่สมมาตร โคนใบมน หรือตัด ขอบใบหยักข้างละ 1-4 หยัก แต่ละหยักลึก 0.3-0.5 เซนติเมตร ปลายใบมน หรือค่อนข้างแหลม ที่ผิวใบด้านบนและด้านล่างพบขนรูปดาวประปราย พบหนามที่เส้นกลางใบน้อยหรือไม่พบ ดอกช่อกระจุก มีก้านเรียงสลับบนแกนกลาง ลดหล่นตามลำดับจาก บนลงล่าง ช่อดอกยาว 3-5 เซนติเมตร ก้านช่อดอกยาว 1.7-2 เซนติเมตร พบขนรูปดาว หนาแน่นประปราย ดอกย่อยสีม่วงอ่อน ประกอบด้วย ก้านดอกย่อยยาว 1.2-1.7 เซนติเมตร วงกลีบเลี้ยงปลายแยก 5 แฉก แต่ละแฉกลึก 0.3-0.4 เซนติเมตร รูปหอกแกมรูปไข่แคบ พบขนรูปดาวประปราย วงกลีบดอกเชื่อมกัน ปลายแยก 5 แฉก แต่ละแฉกลึกประมาณ 0.3 เซนติเมตร พบขนรูปดาวประปรายที่ด้านนอกของวงกลีบ เกสรเพศผู้ 5 อัน เกสรเพศเมีย 1 อัน อยู่เหนือวงกลีบ ผลกลมผลอ่อนสีเขียวมีลาวดลาย ผลแก่สีแดง เส้นผ่านศูนย์กลาง 0.5-0.8 เซนติเมตร ก้านผลยาว 1.7-2 เซนติเมตร เมล็ดรูปกลม ขนาดประมาณ 0.2 เซนติเมตร

มีถิ่นกำเนิด และการกระจายพันธุ์บริเวณอินเดีย พม่า ไทย ลาว เวียดนาม การใช้ประโยชน์ ผลอ่อนรับประทานกับน้ำพริกปลาร้า ผลแก่ใช้ปรุงตำรับ ยาแก้ไอ